

Overgenomen uit: *Begijnhofkrant* 45 (2014) 18

PAARSCHRIFT

tweevoudig rym-geklanck

Hugo Vanden Bossche

In lofdichten worden de vermeende eigenschappen van de gevierde begijn soms poëtisch, soms enigszins gebaseerd op het Hooglied, maar meestal nogal naïef beschreven. Sommige teksten kunnen echter in twee richtingen gelezen worden, waardoor er een gedicht ontstaat waarbij de aan de juffrouw toegeschreven eigenschappen diametraal tegen over elkaar staan. De verzen kunnen van links naar rechts gelezen worden en dan krijg je een tekst die je bij een begijn mag verwachten. De tekst kan ook van boven naar onder gelezen worden dit resulteert in een eerder ‘pikante’ beschrijving van de intenties van de juffrouw.

Hieronder staat een voorbeeld dat we gevonden hebben in het archief van het begijnhofmuseum en dat we hier zonder commentaar aan u voorleggen.

*LIEVE SUSTER IK WILLE WAT LIEGEN
OM U VOOR EERST HIER WAT TE BEDRIEGEN
LOFDICHT
VOOR
DE WELBEDACHTE JUFFROUW
ELISABETH VAN WIJNGAARDEN*

Versmaadende	den Swier der Werelt
't Beggijnen Leven	intredende
achtende groote pijn	in Werelts Lust te Leven
een Christi bruijd te zijn	moet ware ruste geven
doen Sij	Versaakt
Alle ijdelheden	Begga's Regel
Wilt beneerstigen	in het vermaart Beggijn Hof
binnen Turnhout	den 30 Meij 1756

1. Masseur zoekt in haar Jeught
2. den swier des werelts vreught,
3. ten dient maar tot verdriet,

1. in Begga's Hof te treden
2. en zijn maar ijdelheden
3. Dat m'in de werelt vindt

4. dat m'in 't Beggijn Hof Siet
 5. Sij vlugt en sij verlaat
 6. Den maagdelijken staat
 7. Sij stelt in haaren zin
 8. De vreugd van 'werelts min
 9. Haar waar sieraad bestaat
 10. In des werelts sieraat
 11. Sij stelt nog eer nog roem
 12. Al in de maagdebloem
 13. Tot goedheit en vreugt
 14. Alleen is haar plaisier
 15. te volgen 's werelts zwier
 16. Masseur dient tot Beggijn
 17. Soo Sij wilt mans Sot zijn
 18. Soekt sij de Liberteijt
 19. Sij wenscht haar Saligheijdt,
 20. Jae Sij sal hebben Rust
 21. Leeft Sij naar Vleesch en Lust
 22. Godt prijst eene Beggijn
 23. die wilt bij Jongmans zijn
 24. den geur vliedt van de Deught,
 25. geeft Sij Godt haere Jeught
 26. 't is haar te groote pijn
 27. altijd alleen te zijn,
 28. Elisabeth Versaekt
 29. aan al dat Godts dienst raackt,
 30. van Wijngaarden verlaat
 31. al wat de deugt aangaat
 32. hoe wordt een ziel geplaegt
 33. Die blijft voor Jesus maagt,
 34. Sij leeft als een Slavin
 35. Die vlucht uijt s' Werelts min,
 36. Masseur is niet van Sin
 37. Dit hof te blijven in
4. Wordt van haar herdt bemint.
 5. De werelt en genuchten,
 6. en Sal Sij niet meer vlugten:
 7. Den Staat van Suijverheijdt
 8. acht Sij maar ijdelheijdt.
 9. in bidden, vasten, waeken:
 10. Schept Sij geene vermaeken
 11. op pracht en werelts Stof
 12. sluit nu Masaeur met Lof.
 13. Sal Sij haar noijt begeven:
 14. in Begga s' Hof te zijn,
 15. is maar verdriet en pijn.
 16. Wilt Sij de deught verkiesen:
 17. Sal haare ziel verliesen:
 18. van Godt is Sij vervloekt,
 19. als S' het Beggijn Hof Soekt;
 20. als Sij haar vleesch wilt spaaren
 21. hoe kan Sij deugden baaren?
 22. Die haaren maagdom heeft,
 23. onsaliglijck Sij leeft,
 24. Die dertel komt te leven
 25. Sal goeden geur uijtgeven:
 26. te leeven buijten Godt
 27. is haar het Soetste Lot.
 28. aan alle wulpsigheden
 29. Wilt Sij haar Ziel besteden:
 30. des werelts ijdelheijt
 31. heeft Sij haar toegeseijdt.
 32. Die woelt in Minnes Lusten,
 33. leeft in de waare rusten:
 34. Die Sooekt het werelts vier,
 35. leeft in groot plaisier.
 36. de werelt te beminnen:
 37. Wilt, Sij nu gaan beginnen:

38. Want Sij Schept geen vreught
39. in 't oefnenen der Deught
40. Sij geeft Ziel ende Lijf
41. aan werelts tijt en verdrijf
42. want Zaligh ist en goet,
43. al dat de werelt doet,
44. Sy heeft In stee
45. Voorts heeft Sij vastgesteld
46. te vluchten Begga's velt
47. Daarom geeft S' al haar kracht
48. tot werelts ijdel pracht
49. t'is een onnoosel sloor
50. Die juffrouw geeft gehoor,
51. Want wat is een Beggijn?
52. die wilt oneerlijk zijn,
53. Nu segt Massur recht uijt
54. Dat Sij Lacht met Gods Bruijd

38. in S' werelst dertelheijdt
39. is haare vroolijkheijdt.
40. aan Godt haaren beminden
41. wilt Sij haar noijt verbinden:
42. al wat 't Beggijn Hof biet
43. is ondeugt en verdriet.
44. Dat is nu haar gewin
45. te Soeken Jezus min
46. is Sij geensints van Sin.
47. tot Deught en beter leven
48. Sal Sij haar noijt begeven:
49. Sie uijt 't Beggijn Hof vlucht
50. Die Soekt t' Hemels genucht:
51. een maagt vol, van goe Zeden,
52. besit veel vuyle reden:
53. dat Sij Godt heeft Seer lief
54. lieg ik als eenen Dief.

PAARSCHRIFT

DAT ELISABETHA LEEFT, SIJ DIE DESE BLIJSCHAP GEEFT.

Lieve Maseur dat gij het wist
hoe men dit dicht moet lesen.
ik en geraack in geenen twist,
gij Sult te vreden wesen:
t'S maar geschiet uijt een arglist,
men ... 't te gaan lezen

Wem wat Masseur wat ginck u aan
Van bijnaar gaan te grijsen:
ik docht laat Sij verwondert staan
terstont sal ik u prijsen:
ik wil het gaan

ik Sal 't dan lesen Soo ik moet
en gij Sult zijn gepresen:
het Dicht is in Sijn Selven goet,
als 't in een wordt doorlesen,
Dan Sal dat vuijl was worden zoet.